

Tiszabездéd Község Önkormányzata és költségvetési szervei
Tiszabездéd Község Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Tiszaszentmárton Község Önkormányzata
Tiszaszentmártoni Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Tiszaszentmárton-Zsurk Víziközmű Beruházási Társulás

Iktatószám: TB/725-62/2020

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Érvényes: 2020. január 2-től

TARTALOMJEGYZÉK

I. AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA, TARTALMA	3
1. Az értékelési szabályzat célja.....	3
1.1. Az értékelési szabályzat hatálya	3
2. Az értékelési szabályzat tartalma	3
II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI.....	5
III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI.....	6
1. Az eszközök értékelése	6
1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok	6
1.2. Az eszközök bekerülési értékének általános és sajátos szabályai	6
1.3. Egyes eszközök bekerülési értéke	7
1.4. Az eszközök értékelésének szabályai.....	9
1.4.1. Az értékelés, értékvesztés elszámolásának általános és speciális szabályai	9
1.4.1.1. Értékelés	9
1.4.1.2. Értékvesztés.....	9
1.4.2. Immateriális javak, tárgyi eszközök értékelése, értékvesztése.....	10
1.4.3. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése, értékvesztése	10
1.4.4. Részesedések értékelése, értékvesztése.....	10
1.4.5. Vásárolt készletek értékelése, értékvesztése	11
1.4.6. Saját termelésű készletek értékelése, értékvesztése	11
1.4.7. Befejezetlen termelés, félkész termékek értékelése, értékvesztése	11
1.4.8. Pénzeszközök értékelése	12
1.4.9. Követelések minősítése, értékvesztése.....	12
1.4.9.1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők).....	12
1.4.9.2. Követelések minősítése egyszerűsített értékelési eljárással	16
1.4.10. A kis összegű követelések csoportos értékelése.....	17
1.4.11. Adós, vevő követelések behajtása	17
1.4.12. Követés jellegű sajátos elszámolások értékelése.....	17
1.4.13. A követelések elismertetésének rendje.....	18
1.4.14. Aktív időbeli elhatárolások értékelése.....	18
2. Források értékelése.....	18
2.1. Saját tőke értékelése	18
2.2. Kötelezettségek értékelése	18
2.3. Passzív időbeli elhatárolások értékelése.....	18
3. Az eszközök értékcsökkenésének, értékhelyesbítésének elszámolása.....	18
3.1. Terv szerinti értékcsökkenés	18
3.2. Terven felüli értékcsökkenés.....	19
3.3. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszaírásának szabályai	19
3.4. Az értékhelyesbítés elszámolásának szabályai.....	20
4. A vagyonkezelésbe adott eszközök vagyoneértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai	20
V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	21

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

A szabályzat hatálya alá tartozó Önkormányzatok, Társulás, költségvetési szervek és Nemzetiségi Önkormányzatok értékelési szabályzatát a számvitelről szóló módosított 2000. évi C. törvényben (továbbiakban: Sztv.), az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Áhsz.) foglaltak szerint, valamint a számviteli politikában rögzített alapelvek alapján a következők szerint határozza meg.

I.

AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA, TARTALMA

1. Az értékelési szabályzat célja

Az eszközök és kötelezettségek értékelésére vonatkozó döntéseket, valamint azok gyakorlati végrehajtását szolgáló értékelési módokat és eljárásokat az értékelési szabályzatban kell összefoglalni. Ennek megfelelően az értékelési szabályzat célja, hogy

- meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel a szabályzat hatálya alá tartozó Önkormányzatok, Társulás, költségvetési szervek és Nemzetiségi Önkormányzatok rögzíti az eszközei és a forrásai értékét,
- egyértelműen rögzítésre kerüljön – a szabályzat hatálya alá tartozó Önkormányzatok, Társulás, költségvetési szervek és Nemzetiségi Önkormányzatok azon eszközei és kötelezettségei értékelési gyakorlata, amelyek esetében a Sztv. és az Áhsz. felhatalmazása alapján a szabályzat hatálya alá tartozó Önkormányzatok, Társulás, költségvetési szervek és Nemzetiségi Önkormányzatok számviteli politikai döntésén alapul az értékelés,
- az értékelési módszerek a szabályzat hatálya alá tartozó Önkormányzatokon, Társuláson, költségvetési szerveken és Nemzetiségi Önkormányzatokon belül minden érintett munkavállaló és tisztségviselő számára legyenek egyértelműek,
- tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára a szabályzat hatálya alá tartozó Önkormányzatok, Társulás, költségvetési szervek és Nemzetiségi Önkormányzatok könyvvezetési és költségvetési beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

Módosításra akkor van szükség, illetve lehetőség, ha a Sztv. illetve az Áhsz. előírásai megváltoznak, vagy a korábbi szabályzathoz képest olyan lényegi változás következik be, amely a változtatást szükségessé teszi. A Sztv. 14. § (11) bekezdése alapján a változtatások hatálybalépését követően 90 napon belül kell végrehajtani.

1.1. Az értékelési szabályzat hatálya

A szabályzat hatálya kiterjed:

- **Tiszabездéd Község Önkormányzatára** (továbbiakban: *Önkormányzat*),
- **Tiszabездédi Közös Önkormányzati Hivatalra** (továbbiakban: *Hivatal*),
- **Tiszabездéd Község Roma Nemzetiségi Önkormányzatra** (továbbiakban: *Nemzetiségi Önkormányzat*),
- **Tiszabездédi Óvoda, Bölcsőde és Konyhára** (továbbiakban: *Intézmény*),
- **Tiszaszentmárton Község Önkormányzatára** (továbbiakban: *Önkormányzat*),
- **Tiszaszentmártoni Roma Nemzetiségi Önkormányzatra** (továbbiakban: *Nemzetiségi Önkormányzat*),

- **Tiszaszentmárton-Zsurk Víziközmű Beruházási Társulásra** (továbbiakban: *Társulás*).

2. Az értékelési szabályzat tartalma

Az értékelési szabályzat a Sztv., Áhsz., valamint *a szabályzat hatálya alá tartozó Önkormányzatok, Társulás, költségvetési szervek és Nemzetiségi Önkormányzatok* számviteli politikájának előírásait figyelembe véve - a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

- Általános értékelési szabályok,
- Az eszközök értékelése
  - Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke
  - A befektetett eszközök értékhelyesbítése
  - Immateriális javak értékelése
  - Tárgyi eszközök értékének meghatározása a mérlegben
  - Befektetett pénzügyi eszközök értékelése
  - A készletek értékelése
  - Pénzeszközök értékelése
    - = Forintban lévő pénzeszközök értékelése
  - Követelések értékelése
    - = Költségvetési évben esedékes követelések értékelése
    - = Költségvetési évet követően esedékes követelések értékelése
    - = Követelés jellegű sajátos elszámolások értékelése
  - Aktív időbeli elhatárolások értékelése
- Források értékelése
  - Saját tőke értékelése
  - Kötelezettségek értékelése
    - = Költségvetési évben esedékes kötelezettségek
    - = Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek
  - Passzív időbeli elhatárolások értékelése

II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A Szabályzat Általános részben célszerű meghatározni a fontosabb fogalmakat annak érdekében, hogy azok további alkalmazása egyértelmű legyen.

Javasolt fogalmi meghatározások a következők lehetnek:

- **Értékelés:** az eszközök és a források könyvviteli nyilvántartásba vételhez alkalmazott értékének és az éves költségvetési beszámoló mérlegébe kerülő értékének meghatározását jelenti.
- **Minősítés:** döntés az adott eszköz, befektetett eszközök, illetve forgóeszközök, azon belül az egyes eszközcsoportok közé való besorolásáról.
- **Vételár:** a termékek, szolgáltatások beszerzése, értékesítése után fizetett, kapott, felárral növelt, engedményekkel csökkentett, áfát nem tartalmazó ellenérték, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír esetén ide nem értve az Szt. 50. § (3) bekezdése szerinti vételárban lévő felhalmozott kamatot.
- **Felújítás:** az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. Felújítás és korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes része az eredetitől eltér, megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli.
A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei elöregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti.
Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a kiadások nagyságától.
- **Karbantartás:** a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.

Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politikában rögzített vállalkozás folytatásának elvét, az egyedi értékelés, a valódiság és az óvatosság elvét kell alapul venni.

Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

Az előző év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül.

Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat írásban dokumentálni kell.

Az eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyedenként értékelni kell, kivéve, ha a számviteli politikában rögzített esetekben a csoportos értékelés is megengedhető.

A szabályzat hatálya alá tartozó Önkormányzatok, Társulás, költségvetési szervek és Nemzetiségi Önkormányzatok a csoportos értékelés módszerét nem alkalmazza.

Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.

A szabályzat hatálya alá Önkormányzatok, Társulás, költségvetési szervek és Nemzetiségi Önkormányzatok értékhelyesbítést nem alkalmaz.

III.

AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. Az eszközök értékelése

1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok

A szabályzat hatálya alá tartozó Önkormányzatoknak, Társulásnak, költségvetési szerveknek és Nemzetiségi Önkormányzatoknak az eszközök és források értékelésénél figyelembe kell venni következő jogszabályi előírásokat:

- az Áhsz. 15., 16. és 16/A §-ában foglaltakat a bekerülési érték megállapításánál,
- az Áhsz. 17., 18. és 19. §-ában foglaltakat az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításánál,
- az Áhsz. 20. és 21. §-ában foglaltakat a mérlegtételek értékelésénél,
- bekerülési érték megállapításához: Sztv. 47. § (9) bekezdésében, Sztv. 48. § (1), (2) bekezdésében, Sztv. 51. §-ban, 62. § (2) foglaltakat,
- az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításához: Sztv. 52. § (1), (2), (5), (6) és (7) bekezdésében, az Sztv. 53. § (1) bekezdés b) és c) pontjában, a Szt. 54–56. §-okban, a Sztv. 57. § (2) bekezdésében, a Sztv. 58. §(1), (2), (3), (5), (6), (7), (8) és (9) bekezdésében, a Sztv. 57. § (3) bekezdésében foglaltakat,
- a mérlegtételek értékelésénél a Sztv. 46. §-ban foglaltakat.

1.2. Az eszközök bekerülési értékének általános és sajátos szabályai

Az egyes mérlegtételek értékelésének egyik legfontosabb kiindulópontja az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értékének meghatározása, melyet elsődlegesen a költségvetési szerv esetében az Áhsz. szabályoz és ahol az egyezés megengedett az Sztv-el, ott ezeket az előírásokat kell figyelembe venni.

A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára a Sztv. 47. § (9) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.

A bekerülési érték megállapításánál *a szabályzat hatálya alá tartozó Önkormányzatoknak, Társulásnak, költségvetési szerveknek és Nemzetiségi Önkormányzatoknak* – egyetlen kivételtől eltekintve – nincs döntési lehetősége. Ez az egyetlen kivétel az Szt. 47. § (9) bekezdésében szabályozott eset, amikor az eszköz használatba vételekor még nem áll rendelkezésre minden dokumentum és a bekerülési értéket sajátosan (szerződés, piaci információk, jogszabályi előírás) kell megállapítani: a bekerülési (beszerzési) érték részét képező tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben.

Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja. Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszköz bekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell elszámolni.

Az Áhsz. 16. §-ban foglaltaktól eltérően társulás alapítása, a társulási szerződés módosításával vagyonának növelése esetén az átvett eszközök bekerülési értéke a társulási szerződésben, illetve annak módosításában szereplő bruttó érték. Az átvételt követően az átadónál az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést az átvevő társulásnak nyilvántartásba kell vennie.

Az Áhsz.16. §-ban foglaltaktól eltérően a Szt. 49. § (5) bekezdése és 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdése szerint átvett eszközök bekerülési értékét az ott leírtak szerint kell meghatározni.

1.3. Egyes eszközök bekerülési értéke

a) Immateriális javak bekerülési értéke

A **vásárolt immateriális javak** bekerülési értéke az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott **vételára**.

A **saját előállítású immateriális javak** bekerülési értéke a Szt. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

b) Tárgyi eszközök bekerülési értéke

A **vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök** esetén a beruházás bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege.

A **saját előállítású rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök**, továbbá a már használatba *vett*, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével, felújításával összefüggő saját tevékenységben végzett munkák bekerülési értéke a Szt. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

Az **idegen vállalkozó által előállított, rendeltetészerűen használatba nem vett**, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök esetén a beruházás bekerülési értéke az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend az Áhsz. 16. § (3) bekezdés szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott együttes vételára.

A **használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök** bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett beruházás bekerülési értéke a bővített, megváltozott rendeltetésű, átalakított, megnövelt élettartalmú, teljesítőképességű eszköz üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend Áhsz. 16. § (3) bekezdés szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

A **már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközökön** idegen vállalkozó által végzett felújítási munkák esetén a felújítás bekerülési értéke az elhasználandó tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítása érdekében a felújítás befejezéséig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K71. Ingatlanok felújítása, K72. Informatikai eszközök felújítása, K73. Egyéb tárgyi eszközök felújítása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

Saját előállítású immateriális javak, tárgyi eszközök bekerülési értékének összetevői:

Az eszköz előállítási értékének részét képezik azok a költségek, amelyek

- az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek;
- az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak;
- az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók.

Az eszköz előállítása során felmerült költségként kell figyelembe venni:

- a közvetlen anyagköltséget;
- a közvetlen személyi juttatási költséget;
- a közvetlen személyi juttatási költségek járulékait, szociális hozzájárulási adót;
- az egyéb közvetlen költséget (szállítási és rakodási költség, közvetlen gépköltség).

Az előállítási költségek között kell elszámolni (és így az előállítási érték részét képezi)

- az idegen vállalkozó által megvalósított beruházáshoz a beruházó költségvetési szerv által biztosított (az idegen vállalkozó felé nem számlázott) vásárolt anyag bekerülési (beszerzési) értékét;
- a saját előállítású termék, nyújtott szolgáltatás közvetlen önköltségét a vásárolt anyag, a saját előállítású termék tényleges beépítésekor, a szolgáltatásnyújtással egyidejűleg.

c) *Részeselek, értékpapírok bekerülési értéke*

A gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor a Szt. 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdése szerint kell meghatározni, alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend K65. Részesedések beszerzése vagy K66. Meglévő részesedések növeléséhez kapcsolódó kiadások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott összeggel.

A társulási részesedés bekerülési értéke a társulásban résztvevők által bevitt vagyontárgyak társulási szerződésében, illetve annak módosításában meghatározott bruttó értéke.

d) A készletek bekerülési értéke

A vásárolt készletek bekerülési értéke az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése, K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése és - a reprezentációs készletek, üzleti ajándékok beszerzésével kapcsolatosan - a K123. Egyéb külső személyi juttatások rovatokhoz, a vásárolt áruk bekerülési értéke a K313. Árubeszerzés rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.

A befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek, állatok bekerülési értéke a Szt. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték.

e) A pénzeszközök bekerülési értéke

A forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg.

f) A követelések, követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke

A forintban kifizetett **követelés jellegű sajátos elszámolások és egyéb sajátos eszközoldali elszámolások bekerülési értéke** az átutalt vagy megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A követelés jellegű sajátos elszámolások kivételével a **követelések bekerülési értéke** az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.

g) A kötelezettségek, a kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke

A forintban kapott **kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke** az átutalt, megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások kivételével a **kötelezettségek bekerülési értéke** az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege.

1.4. Az eszközök értékelésének szabályai

1.4.1. Az értékelés, értékvesztés elszámolásának általános és speciális szabályai

1.4.1.1. Értékelés

A szabályzat hatálya alá tartozó Önkormányzatoknál, Társulásnál, költségvetési szerveknél és Nemzetiségi Önkormányzatoknál a mérlegtételek értékelésének általános szabályaira a Szt. 46. §-át kell alkalmazni.

1.4.1.2. Értékvesztés

Az Sztv. 18. § (1) bekezdése alapján, az említett jogszabályban meghatározott eszközök után értékvesztést kell elszámolni. Az értékvesztés elszámolására a 18. § (2)–(7) bekezdésben foglalt eltérésekkel az Szt. 54–56. §-át kell alkalmazni.

A nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközök és forgóeszközök között kimutatott gazdasági társaságban lévő részesedések, készletek és a követelések és a nem a Kincstárban vezetett pénzeszköz számlák értékvesztésének elszámolása során akkor kell a különbözetet jelentős összegűnek tekinteni, ha az értékvesztés összege meghaladja a bekerülési érték 10%-át, de legalább a százezer – tulajdonosi joggyakorló szervezeteknél a részesedések esetén a tízmillió – forintot. Az értékvesztéseket minden esetben dokumentálni szükséges.

1.4.2. Immateriális javak, tárgyi eszközök értékelése, értékvesztése

A mérlegben az immateriális javakat, tárgyi eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével. Az értékhelyesbítést külön kell kimutatni az eszközök értékhelyesbítésének forrásával azonos összegben.

Az immateriális javak, tárgyi eszközök bekerülési értékének megállapításáért (meghatározásáért) és dokumentálásáért *a tiszabezdédi hivatalban Fodorné Poór Marianna pénzügyi főelőadó, a tiszaszentmártoni kirendeltségen Szabó Zoltánné költségvetési főelőadó* felelős. A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: *a negyedévet követő hó 15-e.*

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítéséért *a tiszabezdédi hivatalban Fodorné Poór Marianna pénzügyi főelőadó, a tiszaszentmártoni kirendeltségen Szabó Zoltánné költségvetési főelőadó* felelős.

A terven felüli értékcsökkenés, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat jóváhagyásáért *az adott szerv vezetője – polgármester, jegyző, intézményvezető, elnök -* jogosult.

1.4.3. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése, értékvesztése

A mérlegben a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, elkülönítve azok értékcsökkenését, értékvesztését és értékhelyesbítését. A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést a koncesszió jogosultja, a vagyonkezelő adatszolgáltatása alapján kell megállapítani.

A szabályzat hatálya alá tartozó Önkormányzatok, Társulás, költségvetési szervek és Nemzeti-ségi Önkormányzatok Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközökkel nem rendelkeznek.

1.4.4. Részesedések értékelése, értékvesztése

A mérlegben a részesedéseket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével. Az értékhelyesbítést külön kell kimutatni az eszközök értékhelyesbítésének forrásával azonos összegben.

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,
- a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje a *negyedévet követő hó 15-e*.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítéséért a *tiszabezédi hivatalban Fodorné Poór Marianna pénzügyi főelőadó, a tiszaszentmártoni kirendeltségen Szabó Zoltánné költségvetési főelőadó* felelős.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat jóváhagyására az *adott Önkormányzat polgármestere* jogosult.

A szabályzat hatálya alá tartozó Társulás, költségvetési szervek és Nemzetiségi Önkormányzatok Részesevésekkkel nem rendelkeznek.

1.4.5. Vásárolt készletek értékelése, értékvesztése

Ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

A **vásárolt készlet** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét – az előzőekben foglaltakon túlmenően – csökkenten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségessé vált, ha feleslegessé vált.

A készlet értékének csökkentését – a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával – ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

1.4.6. Saját termelésű készletek értékelése, értékvesztése

A saját termelésű készleteket (késztermékek) előállítási értéken, utókalkulációval meghatározott – közvetlen önköltségen kell értékelni. Az előállítási költséget az önköltség számítási szabályzatában foglaltak szerint kell meghatározni.

Amennyiben a készletek piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell.

Az értékvesztés összege a – fajlagosan kis értékű – készleteknél a költségvetési szerv által kialakított készletcsoportok könyv szerinti értékének arányában is meghatározható. Amennyiben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a készlet könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a bekerülési értéket.

1.4.7. Befejezetlen termelés, félkész termékek értékelés, értékvesztése

A mérlegben a befejezetlen termelést, félkész termékeket, késztermékeket, növendék-, hízó és egyéb állatokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

Az 1.4.5-1.4.7 pontban megnevezett mérlegtételek értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: *az adott negyedévet követő hó 15-e.*

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítéséért *a tiszabezdédi hivatalban Fodorné Poór Marianna pénzügyi főelőadó, a tiszaszentmártoni kirendeltségen Szabó Zoltánné költségvetési főelőadó* felelős. Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat jóváhagyására *az adott szerv vezetője* jogosult.

1.4.8. Pénzeszközök értékelése

Forint pénzeszközök értékelése, értékvesztése

A mérlegben a forint pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

A pénzeszközök esetében is meg kell állapítani az értékvesztés szabályait.

Itt szabályozni kell, hogy kinek a felelőssége az értékvesztés tényének a megállapítása, és milyen mértékben kell az értékvesztést megállapítani.

A pénzeszközöknél az értékvesztés kategóriát akkor kell alkalmazni, ha az adott pénzeszköz számlát vezető hitelintézet a számlán lévő összeget nem tudja a számlatulajdonos költségvetési szervnek maradéktalanul a rendelkezésére bocsátani. Az értékvesztés elszámolásához ebben az esetben is dokumentálni szükséges.

1.4.9. Követelések minősítése, értékvesztése

1.4.9.1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)

- A belföldi követeléseket, a számlázott, elismert összegben kell a mérlegben kimutatni, figyelembe véve a követelések értékelésére vonatkozó általános rendelkezéseket.
- A külföldi követeléseket a mérlegben a külföldi megrendelő által elismert, devizában számlázott összeg forintra átszámított értékét kell az MNB által jegyzett árfolyam kimutatni.

A vevők minősítése során vizsgálni kell a következőket:

- a vevő, adós jövedelmi helyzetét,
- fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,
- a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
- csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

A **vevő, az adós minősítése** alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

A *vevők egyedi értékelése* alapján elszámolható értékvesztést a minősítés vizsgálata, valamint a számviteli politikában meghatározottak szerint, a következőkben felsorolt esetek alapján kell megállapítani.

Adós minősítése	A minősítés kritériuma	Elszámolható értékvesztés
Problémamentes adós	Aki fizetési kötelezettségének minden esetben határidőre eleget tett.	Nincs
Külön figyelendő adós	Aki fizetési kötelezettségének a beszámoló-készítés időpontjáig hatvan napon túl nem tett eleget.	A követelés 20 %-a
Átlag alatti adós	Aki fizetési kötelezettségének a beszámoló- készítés időpontjáig százhusz napon túl nem tett eleget.	A követelés 30 %-a
Kétes adós	Aki a fizetési kötelezettségének a beszámoló-készítés időpontjáig száznyolcvan napon túl nem tett eleget.	A követelés 50 %-a
Rossz adós	Aki a fizetési kötelezettségének a beszámoló- készítés időpontjáig háromszázhatvan napon túl nem tett eleget.	A követelés 100 %-a

a) Problémamentes, teljes értékű vevő és egyéb követelések:

- amely a tárgy évet követő év január 15-ig pénzügyileg rendezésre került, azaz a pénzügyi rendezés feldolgozása megtörtént,
- amellyel kapcsolatban az egyenlegegyeztetés eredménnyel zárult, azaz a vevő/adós az egyenlegközlőt elfogadó nyilatkozattal visszaküldte, vagy az egyenlegközlő alapján a vevővel való egyező könyvelés megvalósult, illetve egyéb követelés esetén az esetleges eltérés tisztázásra került,
- amellyel kapcsolatban a vevő/adós az egyenlegközlőn nem jelzett olyan helyzetet, amely a követelés megtérülését kedvezőtlenül befolyásolná,
- egyenleg visszaigazolás hiányában az a követelés, amelynek fizetési határideje a tárgy év december 31-ig nem járt le,
- azon követelések, amelyeknél a fizetési határidő ugyan lejárt, de a késedelem 90 napon belüli, és nincs olyan információ, amely a vevő fizetőképességét kétségessé tenné,
- azon követelés, amely végelszámolás alatt lévő vevővel szemben áll fenn és a követelés a végelszámolónak bejelentésre került, azt a végelszámoló visszaigazolta.

b) Az egyedi értékelés alá tartozó követelések értékvesztése

Értékvesztést kell elszámolni a következő esetekben:

- A folyamatban lévő felszámolások esetében azon vevőkre, amelyekkel szembeni követelés a felszámolónak bejelentésre került és a felszámoló azt visszaigazolta,
- A csődegyezséggel érintett vevőkre,
- Azon vevőkre/adósokra amelyek nem minősülnek teljes értékűnek.

Az értékvesztés mértéke és megállapítása:

- Felszámolás alatt lévő adósok esetén az értékvesztését a felszámolótól beszerzett nyilatkozat, vagy/és a felszámolás alatt készített mérleg, egyéb vagyonkimutatás, adósbesorolás alapján kell megállapítani. Az értékvesztés mértéke a meg nem térülő követelés bejelentett követeléshez viszonyított aránya, értéke a meg nem térülő követelés összege. Abban az esetben, ha a felszámoló arról nyilatkozik, hogy a követelésre vagyonfedezet nem áll rendelkezésre az értékvesztést a követelés nyilvántartási értékének 99 %-ában kell meghatározni. Mindaddig, amíg a felszámolás le nem zárul és a követelés nem lesz behajthatatlan ezen az értéken kell a mérlegben szerepeltetni.
- Csődeljárás alatt lévő vevők esetén az értékvesztés mértéke a csődegyezés során elengedett összeg, bejelentett követeléshez viszonyított aránya. Értékét azon összegben kell meghatározni, amely a csődegyezés során elengedésre került. Amennyiben a csőd megegyezésben változás következett be és további elengedésre került sor, az értékvesztést ennek megfelelően kell megállapítani. Ha az eljárás felszámolási eljárásba fordult, az értékvesztést a felszámolás alatt lévő adósokra vonatkozó szabályok szerint kell számítani.
- A külföldi vevők esetében az értékvesztés mértéke 1-99 % között szóródhat, az összeget a behajtó cég információinak alapján azok tartóssága, bizonyossága mérlegelésével kell megállapítani. A külföldi pénzürtékre szóló követelések értékvesztését devizában kell meghatározni, az elszámolásakor a minősítés végeredményeként adódó csökkentő érték devizában kimutatott összegét az év végi átértékelés előtti könyv szerinti árfolyam alapján kell forintra átszámítani, s ez lesz az értékvesztésként elszámolandó összeg. Az év végi átértékelés már az értékvesztéssel csökkentett deviza összegre vonatkozik.

Ezen vevői körben a minősítéshez figyelembe veendő szempontok és dokumentumok:

- a követelés keletkezésének ideje, fizetési határidő lejárta, melyhez a vevőket az alábbi kategóriákba kell besorolni:
  - = 91-180 napos késedelem
  - = 181-360 napos késedelem
  - = 360 napon túli késedelem
- a fizetési felszólításokra tett adós reagálások,
- részletfizetési megállapodás alapján történt teljesítés megítélése,
- az egyenlegközlésre tett adós reagálások,
- a behajtás jogi eszközeire tett adós reagálások, (pl.: fizetési meghagyásra tett ellenvélemény, felszámolás kilátásba helyezésére tett adós ígervény)

- a vonatkozó szerződés alapján a garancia érvényesítésének lehetősége, esélye,
- a vevő szerepel-e a NAV nyilvános adós listáján, illetve a tartozással nem rendelkezők listáján,
- a vevő közzétett előző évi éves beszámolójának értékelése alapján a jövedelmi, pénzügyi helyzetére vonatkozó információk,
- a cégnyilvántartásból nyert információk (tulajdonosok, székhely és ezek változása, NAV végrehajtási eljárása, adószám felfüggesztés stb.)
- sajtóértesülések.

Az értékvesztést fenti tényezők és dokumentumok együttes minősítése és értékelése alapján szükséges megállapítani, figyelemmel a tartósságra és a jelentős összeg értékhatárára. Az egyedi értékeléshez a szabályzat **1. számú melléklet** minősítő adatalapját el kell készíteni.

c) Behajthatatlan követelések

A behajthatatlanság tényét a következők szerint kell megállapítani:

a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 3. § (4) bekezdés 10. pont a)-g) alpontja szerinti követelés azzal az eltéréssel, hogy nem tekinthető behajthatatlannak a követelés, ha a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik,

- amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság - nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján - vélelmezhető),
- amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,
- amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,
- amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
- amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással, a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a fizetési meghagyásos eljárás, a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása „igazoltan” nem járt eredménnyel,
- amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,
- amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A követelés minősítésének, értékvesztésre, annak visszairására, valamint a behajthatatlan tételek elszámolására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: *a negyedévet követő hó 15-e.*

A követelés minősítésének értékvesztésre, annak visszairására, valamint a behajthatatlan tételek elszámolására vonatkozó javaslat elkészítéséért *a tiszabezdédi hivatalban Fodorné Poór Marianna pénzügyi főelőadó, a tiszaszentmártoni kirendeltségen Szabó Zoltánné költségvetési főelőadó* felelős.

A követelés minősítésének értékvesztésre, annak visszairására, valamint a behajthatatlan tételek elszámolására vonatkozó javaslat jóváhagyására *az adott szerv vezetője* jogosult.

A behajthatatlan követelés minősítő lap a szabályzat **2. sz. melléklete**.

1.4.9.2. Követelések minősítése egyszerűsített értékelési eljárással

Az *Önkormányzatoknál* a közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések értékelése során az értékvesztés összegét a kötelezettek együttes minősítése alapján egyszerűsített értékelési eljárással, azok csoportos értékelésével kell meghatározni.

Az egyszerűsített értékelési eljárás során az értékvesztést negyedévente, a tárgynegyedév utolsó napján fennálló, pénzügyileg nem rendezett közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések után kell megállapítani, és annak az előző negyedévi állományához mért különbözetét - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztés növeléseként vagy visszairásaként kell elszámolni.

Az egyszerűsített értékelési eljárás során az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, a várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatók meghatározását a követelés-beszedés eredményének előző költségvetési év(ek)re vonatkozó adatai alapján kell kialakítani. Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt százalékos mutatókat évente felül kell vizsgálni.

Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatókat a követelés-beszedés eredményeinek előző évekre vonatkozó tapasztalati adatok alapján kell megállapítani és dokumentálni a következők szerint:

- a besorolásnál figyelembe kell venni a költségvetési év utolsó napján a késedelem napjainak számát a következő bontásban
  - = legfeljebb 90 napos,
  - = 90-180 napos
  - = 181-360 napos
  - = 360 napon túli
- az értékvesztés elszámolása alapjául értékelési (minősítési) adatlapot kell készíteni, melyet az *értékelést végzőnek*, a *polgármesternek* és az *ügyintézőnek* alá kell írnia,
- az értékelési lapot jogcímenként a szabályzat **3. számú melléklete** alapján (pl. adómenként) kell elkészíteni,
- a minősítésnél az adózói státuszának megfelelően külön kell minősíteni a folyamatos (több éve nyilvántartott) adósságot, valamint az egyszeri adósságot,
- az ASP által az egyes jogcímekhez, kategóriákhoz rendelt százalékos mutatóknak ki kell fejeznie az adós fizetési hajlandóságát, készségét, melyeket évente felül kell vizsgálni.

Egy-egy állománycsoportra az értékvesztés tapasztalati mutatóját – az előző évi tényleges adatok alapján – a következőképpen kell számítani:

$$\dot{E}_{tm} = 1 - \frac{H_{ka}}{H_{ny}}$$

$\dot{E}_{tm}$ = értékvesztés tapasztalati mutató

H_{ka} = megtérült hátralékos követelés állomány

H_{ny} = hátralékos követelés nyitó állománya

A százalékos mutatók kialakításáért évenkénti felülvizsgálataért *a tiszabezdédi hivatalban Fodorné Poór Marianna pénzügyi főelőadó, a tiszaszentmártoni kirendeltségen Szabó Zoltánné költségvetési főelőadó* felelős, annak jóváhagyásáért *az adott Önkormányzat polgármestere felelős.*

A minősítés alapját képező értékelés lapot a szabályzat **1. sz. mellékletét** képező minta alapján kell elkészíteni, adónemenként.

A követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, a követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, értékvesztés nem számolható el.

Az egységes rovatrend B31. Jövedelemadók, B32. Szociális hozzájárulási adó és járulékok, B33. Bérhez és foglalkoztatáshoz kapcsolódó adók, B34. Vagyoni típusú adók és B35. Termékek és szolgáltatások adói rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott és annak alapján a pénzügyi számvitelben elszámolt követelések (a továbbiakban együtt: az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont adókövetelések) értékelési elveinek meghatározása során a kötelezetteket - legalább státuszuknak megfelelően - folyamatosan működő adósok, illetve folyamatos működésükben korlátozott adósok szerinti - így különösen felszámolás alatt lévő, csődeljárás alá vont, végelszámolás alatt lévő, jogutód nélkül véglegesen megszűnt - csoportosításban kell részletezni.

1.4.10. A kis összegű követelések csoportos értékelése

Kis összegű követelésnek kell tekinteni a számviteli politikában meghatározott értéket meg nem haladó adós és vevő követelést. A kisösszegű követelésekről év végén kigyűjtés alapján külön nyilvántartást kell készíteni.

A kis összegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára – a követelések együttes minősítése alapján – az értékvesztés összegét ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában kell meghatározni.

A kisösszegű követelések értékvesztésének megállapítására a szabályzat **4. számú mellékletében** található adatlapot kell használni.

A százalékos mutatók kialakításáért évenkénti felülvizsgálataért *a tiszabezdédi hivatalban Fodorné Poór Marianna pénzügyi főelőadó, a tiszaszentmártoni kirendeltségen Szabó Zoltánné költségvetési főelőadó, annak jóváhagyásáért az adott szerv vezetője felelős.*

1.4.11. Adós, vevő követelések behajtása

Amennyiben az adós, vevő fizetési határidőre fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a fizetési határidőt követő 15. nap után fizetési felszólítást kell küldeni részére. Ha az első fizetési felszólítás ellenére sem tesz eleget, akkor az első felszólítást követő 45. nap után ismétten fel kell szólítani. Abban az esetben, ha kétszeri felszólítás után sem tesz eleget fizetési kötelezettségének intézkedni kell a követelés behajtásáról.

1.4.12. Követés jellegű sajátos elszámolások értékelése

Az adott előlegeket az előleggel történő elszámolásig az elismert összegben kell a mérlegben kimutatni, figyelembe véve a követelés értékelésére vonatkozó általános rendelkezéseket.

1.4.13. A követelések elismertetésének rendje

A követeléseket – akár belföldi, akár külföldi - a mérleg-fordulónappal azonos időponttal, de a beszámoló-készítés keretében a vevőkkel, adósokkal el kell ismertetni.

1.4.14. Aktív időbeli elhatárolások értékelése

A mérlegben az aktív időbeli elhatárolásokat a könyv szerinti értéken kell kimutatni.

2. Források értékelése

2.1. Saját tőke értékelése

A mérlegben a forrásokat könyv szerinti értéken kell kimutatni.

2.2. Kötelezettségek értékelése

- A vevőtől forintban kapott előleg, a vevőtől kapott ténylegesen befolyt összegben kell kimutatni a mérlegben a szerződés szerinti teljesítés követő elszámolásig, az előleg visszautalásáig, más módon történő elszámolásig.
- A forintban felvett hitelt, kölcsönt a ténylegesen folyósított, illetve a törlesztésekkel csökkentett összegben kell a mérlegben kimutatni.
- Az áruszállításból, a szolgáltatás teljesítéséből származó, általános forgalmi adót is tartalmazó forintban teljesítendő kötelezettséget az elismert, számlázott összegben kell a mérlegben kimutatni mindaddig, amíg ki nem egyenlítették.

2.3. Passzív időbeli elhatárolások értékelése

A mérlegben a passzív időbeli elhatárolásokat könyv szerinti értéken kell kimutatni.

3. Az eszközök értékcsökkenésének, értékhelyesbítésének elszámolása

3.1. Terv szerinti értékcsökkenés

- Az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenésre az Áhsz. 17. § (2)-(4) bekezdésben foglalt eltérésekkel a Szt. 52. § (1), (2) és (5)-(7) bekezdését kell alkalmazni.
- az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a bekerülési értékét (beszerzési, illetve előállítási) azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják (az értékcsökkenés elszámolása);
- Az üzembe helyezés időpontja az eszköz alap tevékenység keretében történő rendeltetésszerű hasznosításának a kezdő időpontja. Az üzembe helyezést hitelt érdemlő módon dokumentálni kell.
- Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.
- A kisértékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb az Áhsz. 53. § (6) bekezdés *d*) pontja szerinti elszámolások során terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolandó.
- A huszonötmillió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése megállapítása során nem lehet maradványértéket meghatározni.
- Az *Önkormányzat* a terv szerinti értékcsökkenés elszámolásánál a 2014. január 1-je előtt beszerzett eszközök esetében is alkalmazza az új Áhsz. előírásait.

- a) Az **immateriális javak** esetén a terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa
- vagyoni értékű jogoknál 16% vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,
  - szellemi termékekénél 33%.
- b) A **tárgyi eszközök** terv szerinti értékcsökkenését a társasági adóról és az osztalékadó-ról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni. Az állam tulajdonában álló közutak esetén alkalmazandó terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa 3%. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlanak a leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik.
- Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő, a képzőművészeti alkotás, a régészeti lelet, műemlék jellegű vagyontárgy bekerülési (beszerzési) értéke után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál.
  - Az épület jellegét a három ismerv közül a rövidebb élettartamot jelentő alapján kell meghatározni. Az épületgépészet körébe tartozó gépek és berendezések értékcsökkenését az épülettől függetlenül, a gépeknél megadott leírási kulcsokkal is el lehet számolni. Az épületbe beépített technológiai gépek és berendezések, az ezeket kiszolgáló vezetékek leírását az épülettől függetlenül, a gépeknél, illetve vezetékekénél megadott leírási kulcsok alapján kell megállapítani.

A terv szerinti értékcsökkenés negyedévenkénti elszámolásáért a tiszabezdédi hivatalban Fodorné Poór Marianna pénzügyi főelőadó, a tiszaszentmártoni kirendeltségen Szabó Zoltánné költségvetési főelőadó felelős.

3.2. Terven felüli értékcsökkenés

Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszközénél elszámolni akkor, ha

- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke;
- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) az alaptervekenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt immateriális jószágnál, tárgyi eszközénél.

3.3. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai

Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszairására a Szt. 57. § (2) bekezdését és 58. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az

eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

3.4. Az értékhelyesbítés elszámolásának szabályai

Akkor alkalmazható értékhelyesbítés, ha a költségvetési szerv tevékenységét tartósan szolgáló vagyoni értékű jog, szellemi termék, tárgyi eszköz (kivéve a beruházásokat, a beruházásra adott előlegeket), tartós részesedéseket, a befektetett pénzügyi eszközök piaci értéke jelentősen meghaladja az adott eszköznek a Szt. 58. § (2) bekezdés szerinti visszairás utáni könyv szerinti (bekerülési) értékét, a piaci érték és a visszairás utáni könyv szerinti (bekerülési) érték közötti különbség a mérlegben az eszközök között "Értékhelyesbítés"-ként, a saját tőkén belül "„Eszközök értékhelyesbítésének forrása"-ként kimutatható.

Az eszközök értékhelyesbítésére a Szt. 57. § (3) bekezdését és 58. § (1) és (5)-(9) bekezdését kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy az értékelési tartalék alatt az eszközök értékhelyesbítésének forrását kell érteni.

4. A vagyonnevelésbe adott eszközök vagyoneértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai

A szabályzat hatálya alá tartozó Önkormányzatok, Társulás, költségvetési szervek és Nemzeti Önkormányzatok számviteli nyilvántartásaiban nem mutat ki vagyonnevelésbe adott eszközöket, ezért jelen szabályzat ezzel kapcsolatos rendelkezéseket nem tartalmaz.

V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az értékelési szabályzat 2020. január 2. napján lép hatályba.

A költségvetési szerv vezetőjének kell gondoskodni, hogy az értékelési szabályzatban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék, annak tényét a szabályzat 5. számú mellékletében szereplő megismerési nyilatkozaton aláírásukkal igazolják a hatálybalépés napjával egyidejűleg.

Az érintett dolgozók munkaköri leírásában szerepeltetni kell az értékelési szabályzatban nevesített felelősségi, hatás és jogköröket, melyek elkészítéséért a munkáltatói jogokat gyakorló személy felelős.

Tiszabездé, 2020.01.02.

.....
Lesku-Mester Melinda
megbízott aljegyző

.....
Szélné Pap Aranka polgármester
Tiszaszentmárton Község Önkormányzata

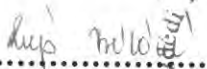

.....
Szűcs Dezső elnök
Tiszaszentmárton - Zsurk Víziközmű
Beruházási Társulás

.....
Szőke József elnök
Tiszabездé Község Roma Nemzetiségi
Önkormányzat

.....
Dr. Szép Béláné
jegyző

.....
Daku Attila Gyula polgármester
Tiszabездé Község Önkormányzata

.....
Hárs Mária intézményvezető
Tiszabездédi Óvoda, Bölcsöde és Konyha

.....
Horváth Roland Szilveszter elnök
Tiszaszentmártoni Roma Nemzetiségi
Önkormányzat

Vevők (adósok) minősítő adatlap

Vevő, adós megnevezése:

Címe:

Tartozás részletezése:

Számla szerinti összeg (Ft)

Késedelmi kamat (Ft)

Egyéb (Ft)

Tartozás összesen (Ft)

A Tartozás behajtására tett intézkedés:

Intézkedés megnevezése

Ideje, dokumentuma

Fizetési felszólítás (pénzügyi)

Fizetési felszólítás (jogi)

Fizetési meghagyás

Végrehatási kérelem

Peres eljárás

Felszámoló felé tett bejelentés

Végelszámoló felé tett bejelentés

Egyéb

Értékvesztés elszámolásának mértéke: .....

Értékvesztés elszámolásának oka, indoklása:

.....
.....
.....
.....

Kelt:....., ...év .....hó ..... nap

A követelés minősítését:

Javasolom:

Jóváhagyom:

.....
javaslatot készítő beosztása

.....
jóváhagyó beosztása

Behajthatatlan követelést minősítő adatlap

Vevő, adós megnevezése:

Címe:

Tartozás részletezése:

Számla szerinti összeg (Ft)

Késedelmi kamat (Ft)

Egyéb (Ft)

Tartozás összesen (Ft)

A Tartozás behajtására tett intézkedés:

Intézkedés megnevezése

Ideje, dokumentuma

Fizetési felszólítás (pénzügyi)

Fizetési felszólítás (jogi)

Fizetési meghagyás

Végrehatási kérelem

Peres eljárás

Felszámoló felé tett bejelentés

Végelszámoló felé tett bejelentés

Egyéb

A behajthatatlanság oka: .....

Leírás alapja, indoklása:

.....
.....
.....
.....

Kelt:....., ...év .....hó ..... nap

A behajthatatlanság minősítését:

Javasolom:

Jóváhagyom:

.....
javaslatot készítő beosztása

.....
jóváhagyó beosztása

3. számú melléklet

**Egyszerűsített értékelés alapján elszámolható értékvesztések minősítésének
adatlapja az ASP nyilvántartás alapján**

Adatok forintban!

Jogcím megnevezése	Bruttó hátralék	ASP szerint elszámolható értékvesztés	Felülvizsgálat szerinti értékvesztés	Mérlegben kimutatható
1	2	3	4	5=(2-4)
Építményadó				
Telekadó				
Magánszemélyek kommunális adója				
Vállalkozók kommunális adója				
Idegenforgalmi adó				
Építmény utáni idegenforgalmi adó				
Helyi iparüzési adó				
Termőföld bérbeadásából származó jövedelem				
Gépjárműadó				
Pótlék				
Bírság és végrehajtási költség				
Egyéb bevételek				
Talajterhelési díj				
Helyi jövedéki adó				
Széndioxid kibocsátási különbözet után fizetendő díj				
Települési adó I.				
Települési adó II.				
Előrehozott adó				
Összesen:				

A felülvizsgálat utáni értékvesztés indoklása:

.....
 .....
 .....
 .....

Kelt:....., ...év .....hó ..... nap

Az értékvesztés elszámolását:

Javasolom:

Jóváhagyom:

.....
javaslatot készítő beosztása

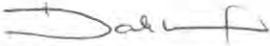

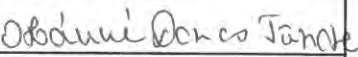
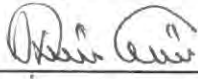
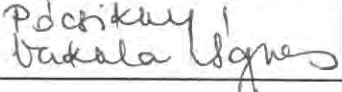
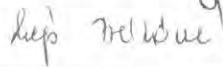

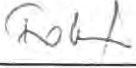
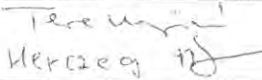
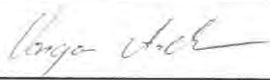
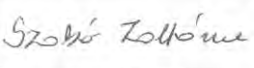
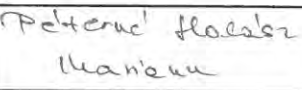
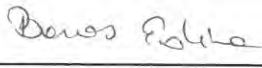

.....
jóváhagyó beosztása

Megismerési nyilatkozat

Az értékelési szabályzatban foglaltakat megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban foglaltakat a munkavégzésem során köteles vagyok betartani.

Név	Beosztás	Kelt	Aláírás
Daku Attila	polgármester	2020.01.02.	
Rácz Gyula	alpolgármester	2020.01.02.	
Szélné Pap Aranka	polgármester	2020.01.02.	
Orbáné Dancs Tünde	alpolgármester	2020.01.02.	
Szűcs Dezső	Társulás elnöke	2020.01.02.	
Pócsikné Vakula Ágnes	Társulás elnök helyettese	2020.01.02.	
Dr. Szép Béláné	jegyző	2020.01.02.	
Lesku-Mester Melinda	megbízott aljegyző	2020.01.02.	
Fodorné Poór Marianna	pénzügyi főelőadó	2020.01.02.	
Terenyiné Herczeg Ágnes	pénzügyi előadó	2020.01.02.	
Varga Andrea	adóügyi előadó	2020.01.02.	
Szabó Zoltánné	Költségvetési főelőadó	2020.01.02.	
Péterné Halász Mariann	Igazgatási előadó	2020.01.02.	
Boros Edina	Pénzügyi előadó	2020.01.02.	
Hárs Mária	intézményvezető	2020.01.02.	

Eszközök és források értékelési szabályzata

Ficsóri Valéria	intézményvezető-helyettes	2020.01.02.	Ficsóri Valéria
Szőke József	RNÖ elnök	2020.01.02.	Szőke József
Baloghné Szőke Rita	elnök-helyettes	2020.01.02.	Baloghné Szőke Rita
Horváth Roland Szilveszter	RNÖ elnöke	2020.01.02.	Horváth Roland
Kovács Géza	elnök-helyettes	2020.01.02.	Kovács Géza